

SZKOŁA POLICJI W PILE

<https://pila.szkolapolicji.gov.pl/spp/dzialalnosc/ogledziny/zasady-i-sposoby/361,Zasady-i-sposoby-prowadzenia-ogledzin.html>
2021-09-18, 18:33

ZASADY I SPOSOBY PROWADZENIA OGLĘDZIN

Data publikacji 18.05.2011

Zasady i metody dokonywania oględzin - oględziny, jako czynność procesowa, muszą być dokonywane zgodnie z zasadami obowiązującymi w prawie karnym procesowym oraz wypracowanymi przez kryminalistykę.

Zasada bezpośredniości - oględziny, jak i ich dokumentacja w postaci protokołu oględzin, powinny być przeprowadzone na miejscu zdarzenia. Nie jest dopuszczalne "odtworzenie" oględzin na podstawie ludzkiej pamięci, fotografii czy szkiców.

Zasada wszechstronności i dokładności - w myśl tej zasady prowadzący oględziny powinien skrupulatnie i dokładnie ujawniać wszystkie ślady i okoliczności, w tym także tzw. okoliczności negatywne, a następnie dokładnie i jednoznacznie je opisać oraz odpowiednio zabezpieczyć pod względem procesowo-kryminalistycznym.

Zasada obiektywizmu - prowadzący oględziny powinien utrzymywać w sporządzanej dokumentacji stan faktyczny w chwili oględzin, zgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy, z wyłączeniem własnych domysłów lub wniosków.

Zasada planowości - czynności oględzinowe powinny być przeprowadzane w sposób zaplanowany i uporządkowany. Prowadzący oględziny powinien wiedzieć, co na miejscu zdarzenia będzie wykonywane i w jakiej kolejności. Planowość działań pozwala uniknąć chaosu i wielokrotnego powtarzania tych samych czynności.

Zasada indywidualności - to wymóg indywidualnego podejścia do każdego obiektu oględzin. Praktyka dowodzi, że każde zdarzenie jest inne, chociaż z pozoru wydaje się podobne.

Zasada szybkości - oznacza, że oględziny miejsca zdarzenia należy przeprowadzić niezwłocznie po zgłoszeniu zdarzenia. Zwłoka powoduje często nieodwracalne skutki w postaci zniszczenia lub zatarcia śladów przestępstwa.

Zasada pisemności - to nakaz, aby prowadzący oględziny utrzymał zgodnie z wymaganiami procesowymi w protokole oględzin i dokumentach pomocniczych przebieg i wyniki oględzin (art. 143 § 1 pkt 3, art. 147 § 1, art. 148 § 1).

Zasada ekonomiczności - to postulat racjonalizacji czasu działania, oszczędnego gospodarowania siłami i środkami w zależności od wagi i skutków zdarzenia.

Zasada tajności - to postulat zakazujący ujawniania osobom postronnym efektów oględzin, a zwłaszcza metod działania sprawców, skutków przestępstwa, źródeł informacji, rodzaju uzyskanego materiału dowodowego itp.

Zasada jednoosobowego kierownictwa - w myśl tej dyrektywy wszystkimi czynnościami na miejscu zdarzenia kieruje jeden policjant, który ponosi odpowiedzialność za koordynację i wyniki pracy grupy.

Metody oględzin

Wśród metod dokonywania oględzin wymienić należy dwie, które najczęściej opisywane są w literaturze przedmiotu: metoda obiektywna i metoda subiektywna.

Metoda obiektywna polega na szczegółowym, systematycznym i stopniowym badaniu wszystkich elementów miejsca zdarzenia, bez względu na ich przypuszczalny związek ze zdarzeniem.

Metoda subiektywna polega na skierowaniu czynności oględzinowych tylko na te elementy miejsca zdarzenia, których związek z badanym zdarzeniem jest oczywisty i widoczny.

Schematy - sposoby prowadzenia oględzin

dośrodkowy - oględziny prowadzone są zgodnie z ruchem wskazówek zegara; ten sposób najczęściej wykorzystywany jest przy prowadzeniu oględzin metodą subiektywną

odśrodkowy - oględziny rozpoczynane są od miejsca szczytowego zgodnie z ruchem wskazówek zegara; przy tym sposobie poruszania się konieczne jest wykonanie ścieżki dostępu, uwzględniającej brak w jej obrębie śladów kryminalistycznych

Walizka kryminalistyczna